

The Nordic Association of Marine Insurers (Cefor)

Vilkår for transportforsikring av varer av 1995

Versjon 2022

Cefor Form nr. 287

Opphavsrett:
The Nordic Association of Marine Insurers (Cefor)
20. desember 2022

Forord til Versjon 2022

Vilkår for transportforsikring av varer ble utgitt i oktober 1995. Cefors Vareforum gjennomgikk vilkårene (Cefor Form 261) i 2022 og fant behov for enkelte endringer og presiseringer i vilkårene og motiver for å samsvare med nyere versjoner av Forsikringsavtaleloven (FAL), sist endret 01.07.2022, og den Nordiske Sjøforsikringsplanens standardvilkår (NMIP), Versjon 2023.

I Versjon 2022 er det foretatt følgende endringer i vilkårene:

- Generelt; oppdatering av terminologi fra «selskapet» til «forsikringsforetaket», fra «tredjemann» til «tredjeperson», fra «skip» til «fartøy» o.l.,
- § 18 Unntatte farer; nye fareunntak er inntatt i nr. 12 «Cyber risiko» og nr. 13 «Smittsom sykdom»,
- § 47 Besiktelse av skade; referanse til «uavhengig tredjepart» i stedet for «oppmann»,
- § 49 Renter av erstatningen; fjerde ledd ble forenklet og endret for å samsvare med norske krone (NOK). Endringen ble gjort først og fremst på grunn av det britiske finansilsynets beslutning om at LIBOR skal opphøre, og mangelen på en generelt akseptert erstatning,
- § 59 Lovvalg og jurisdiksjon; referanse til FAL uten spesifisering,
- Særvilkår nr. 2 «Totaltap som følge av forsinkelse (uten at varene er fysisk tapt eller skadet)»; antall dager er endret fra «30 dager» til «180 dager», fellehavari (§ 40) tap ble ekskludert fra dekningen,
- Særvilkår nr. 6 «Streik, sabotasje, terrorhandlinger o.l.»; første ledd er oppdatert på linje med § 18 og siste avsnitt med riktig referanse til FAL.

Endringene i vilkår for transportforsikring av varer er markert med uthevet tekst. Vilrårene er publisert på Cefors internettside under "Clauses".

Vilkårene og motiver er kun ment som standardtekster (illustrativt). Hverken forsikrings-selskapene eller deres kunder er forpliktet til å benytte disse vilkårene. Partene som inngår en forsikringsavtale står helt fritt til å avtale andre vilkår eller gjøre modifikasjoner i en hvilken som helst del av vilkårene.

Innholdsfortegnelse

Kapittel 1. Innledende bestemmelser	I
§ 1. Definisjoner	I
Kapittel 2. Hva forsikringen omfatter	I
§ 2. Forsikringens farefelt	I
§ 3. Alle farer - A-vilkår	I
§ 4. Utvidet transportulykke - B-vilkår	2
§ 5. Transportulykke - C-vilkår	2
§ 6. Forsikringens tapsfelt	2
§ 7. Årsakssammenheng	3
§ 8. Bevisbyrde	3
Kapittel 3. Hvem forsikringen gjelder for - Identifikasjon	3
§ 9. Hvem forsikringen gjelder for	3
§ 10. Identifikasjon	4
§ 11. Selskapets innsigelser overfor godtroende erverver av forsikringsdokumentet	4
Kapittel 4. Plikten til å gi opplysninger	4
§ 12. Forsikringstakerens opplysningsplikt	4
§ 13. Tredjepersons opplysningsplikt	5
Kapittel 5. Forsikringstiden	5
§ 14. Forsikringstidens begynnelse	5
§ 15. Forsikringstidens opphør	5
§ 16. Midlertidig opphør av forsikringen	5
Kapittel 6. Unntatte farer - Samvirke mellom flere farer	6
§ 17. Dekkslast	6
§ 18. Unntatte farer	6
§ 19. Kondens og andre temperaturinnvirkninger	7
§ 20. Samvirke mellom flere farer	7
Kapittel 7. Sikkerhetsforskrifter	7
§ 21. Almennelige regler	7
§ 22. Uegnet transportmiddel	8
§ 23. Merking og innpakning av varer	8
§ 24. Varer som fraktes i termoregulert transportmiddel	8
Kapittel 8. Redningstiltak, avbrytelse og fullførelse av transporten	9
§ 25. Sikredes plikt til å begrense tap	9
§ 26. Selskapets ansvar ved sikredes unnlattelse	9
§ 27. Oppgivelse av transporten etter krav fra selskapet	9
§ 28. Fullførelse av transporten etter krav fra selskapet	9

Kapittel 9. Forsikringsverdien	9
§ 29. Forsikringsverdien	9
§ 30. Underforsikring	10
§ 31. Overforsikring	10
Kapittel 10. Selskapets erstatningsansvar	10
§ 32. Hovedregel	10
§ 33. Ansvar utover forsikringssummen	10
§ 34. Selskapets adgang til å fri seg fra videre ansvar ved å utbetale forsikringssummen	10
§ 35. Totaltap	10
§ 36. Manko	11
§ 37. Skade	11
§ 38. Skade på eller tap av en del av et hele	11
§ 39. Redningsomkostninger	12
§ 40. Fellehavari	12
§ 41. Omkostninger ved sikkerhetsstillelse	12
§ 42. Saksomkostninger	12
§ 43. Omkostninger i forbindelse med erstatningsoppgjøret	12
§ 44. Omkostninger ved tiltak som angår flere interesser	12
Kapittel 11. Erstatningsoppgjøret	12
§ 45. Sikredes opplysningsplikt	12
§ 46. Svik	13
§ 47. Besiktelse av skade	13
§ 48. Valutakurser	13
§ 49. Renter av erstatningen	13
§ 50. Forsikringsdokumentet som legitimasjonsdokument	14
§ 51. Selskapets rett til å forlange forsikringsdokumentet tilbakelevert eller forevist ved utbetaling av erstatning	14
§ 52. Selskapets adgang til å overta varene ved utbetaling av erstatning	14
Kapittel 12. Dekningskrav mot tredjemann (regress)	14
§ 53. Selskapets rett til å tre inn i dekningskrav som sikrede har mot tredjemann	14
§ 54. Sikredes plikt til å bevare og sikre kravet	15
§ 55. Sikredes plikt til å bistå selskapet med opplysninger og dokumenter	15
Kapittel 13. Oppsigelse	15
§ 56. Oppsigelse ved svik	15
§ 57. Oppsigelse ved uriktige opplysninger	15
§ 58. Oppsigelse som følge av sikredes handling eller unnløtelse	15
Kapittel 14. Lovvalg og jurisdiksjon	16
§ 59. Lovvalg og jurisdiksjon	16

Særvilkår	17
1. Tap på grunn av temperaturinnvirkninger (termoklausul)	17
2. Totaltap som følge av forsinkelse (uten at varene er fysisk tapt eller skadet)	17
3. Tilleggsforsikring ved prisstigning o.l. (Åpen forsikringsverdi)	17
4. Ekstraordinære losseomkostninger m.v. etter skade	17
5. Utgifter ved vrakfjerning	17
6. Streik, sabotasje, terrorhandlinger m.v.	18
7. Hel- eller delbefraktning av skip med alder 16 år eller mer	18
Tillegg	19
Avtalevilkår for deklarasjonsforsikringer og omsetningsforsikringer for transport av varer	19
Eksempel på Forsikringsbevis for enkeltforsendelser	21
Eksempel på Forsikringsbevis for løpende forsikringsavtale	23

Innledning

”Vilkår for transportforsikring av varer” er et sett med vilkår som partene i en forsikringsavtale kan benytte for å beskytte eierens og andres økonomiske interesse i en gjenstand under transport fra et sted til et annet. En ”vare” kan i vilkårenes forstand være nær sagt hva som helst: typiske handelsvarer som ledd i et salg, en maskin som flyttes fra et produksjonssted til et annet for samme bedrift, en spesialkonstruert del av et brospenn, levende oppdrettsfisk eller en travhest. Transporten kan gå til vanns, til lands eller i luften.

Skal vilkårene for transportforsikring av varer komme til anvendelse på en transport, må partene ha avtalt dette. En slik avtale vil komme til uttrykk i forsikringsbeviset (polisen). Etersom vilkårene utgjør standardvilkår og først og fremst er skrevet for transport av ordinære handelsvarer, er det ikke gitt at de i alle henseender vil passe like godt hvis man står overfor en transport av spesialgjenstander. Ved slike transporter er det derfor viktig at både forsikringstakeren og **forsikringsforetaket** tenker gjennom om det er nødvendig med spesialvilkår som supplerer eller kommer i stedet for standardvilkårene.

Kapittel 1. Innledende bestemmelser

§ 1. Definisjoner

I disse vilkår betyr:

1. **Tap:** Økonomisk tap av enhver art, derunder totaltap, manko, skade, inntektstap, omkostninger og ansvar, jfr. dog unntakene i § 6 tredje ledd.
2. **Skade:** Fysisk beskadigelse som ikke er totaltap eller manko.
3. **Transportdokument:** Konnossement eller annet dokument som gir råderett over varene under transporten.
4. **Forsikringsdokument:** Det legitimasjonsdokument som utstedes for forsikringen i forbindelse med den enkelte transport.

Kapittel 2. Hva forsikringen omfatter

§ 2. Forsikringens farefelt

For forsikringen kan det avtales ett av følgende farefelt:

1. Alle farer - "A-vilkår", jfr. § 3.
2. Utvidet transportulykke - "B-vilkår", jfr. § 4.
3. Transportulykke - "C-vilkår", jfr. § 5.

Hvis ikke annet fremgår av forsikringsbeviset, ansees forsikringen inngått på A-vilkår.

§ 3. Alle farer - A-vilkår

En forsikring på A-vilkår omfatter alle farer de forsikrede varer blir utsatt for, med de unntak som fremgår av §§ 17, 18 og 19.

§ 4. Utvidet transportulykke - B-vilkår

En forsikring på B-vilkår omfatter følgende farer de forsikrede varer blir utsatt for, med de unntak som følger av §§ 17, 18 og 19:

1. At sjøtransportmidlet har vært utsatt for sammenstøt eller støtning, er sunket eller kantret, eller har vært utsatt for lignende alvorlig ulykke.
2. At landtransportmidlet har vært utsatt for sammenstøt eller støtning, velting, avsporing eller utforkjøring.
3. At lufttransportmidlet har vært utsatt for sammenstøt eller støtning, er styrtet eller har kjørt av rullebanen.
4. Brann, lynnedslag eller eksplosjon.
5. Jordskjelv, vulkanutbrudd, jord- eller snøskred eller lignende naturkatastrofer.
6. At varene kastes eller skylles overbord.
7. At vann fra hav, innsjø eller elv trenger inn i lager eller på oppbevaringsplass.
8. Lasting eller lossing av de forsikrede varer, dog begrenset til totaltap av hele kolli.
9. Lossing, lasting eller flytting av de forsikrede varer i nødhavn, og tyveri eller nedbør mens varene er lagret i nødhavn.

§ 5. Transportulykke - C-vilkår

En forsikring på C-vilkår omfatter følgende farer de forsikrede varer blir utsatt for, med de unntak som fremgår av §§ 17, 18 og 19:

1. At sjøtransportmidlet har vært utsatt for sammenstøt eller støtning, er sunket eller kantret, eller har vært utsatt for lignende alvorlig ulykke.
2. At landtransportmidlet har vært utsatt for sammenstøt eller støtning, velting, avsporing eller utforkjøring.
3. At lufttransportmidlet har vært utsatt for sammenstøt eller støtning, er styrtet eller har kjørt av rullebanen.
4. Brann, lynnedslag eller eksplosjon.
5. Jordskjelv, vulkanutbrudd, jord- eller snøskred eller lignende naturkatastrofer.

§ 6. Forsikringens tapsfelt

Forsikringen omfatter følgende tap:

1. Totaltap, jfr. § 35.
2. Manko, jfr. § 36.
3. Skade, jfr. § 37.

Forsikringen dekker også følgende omkostninger:

1. Redningsomkostninger, jfr. § 39.
2. Fellestavaribidrag, jfr. § 40.
3. Omkostninger ved sikkerhetsstillelse, jfr. § 41.
4. Saksomkostninger, jfr. § 42.
5. Omkostninger i forbindelse med erstatningsoppgjøret, jfr. § 43.

Med mindre annet er særskilt avtalt, erstatter **forsikringsforetaket** ikke :

1. Alminnelig formuestap, herunder tidstap, konjunkturtap, markedstap, driftstap og

Cefor

lignende tap.

2. Ansvar som sikrede pådrar seg overfor **tredjeperson**.

Er forsikringen dekket på B-vilkår, jfr. § 4, eller på C-vilkår, jfr. § 5, dekker forsikringen også fellestavaribidrag (jfr. § 40) og fellestavaripoppofrelse som ikke skyldes en fare som forsikringen omfatter, med mindre det dreier seg om en fare som er unntatt i §§ 17, 18 og 19.

§ 7. Årsakssammenheng

Forsikringen dekker tap som skyldes at de forsikrede varer i forsikringstiden er rammet av en fare som forsikringen omfatter.

§ 8. Bevisbyrde

Sikrede har bevisbyrden for at **det** har lidt et tap som omfattes av forsikringen, og for tapets omfang.

Forsikringsforetaket har bevisbyrden for at et tap er forårsaket av en fare som er unntatt i vilkårene.

Kapittel 3. Hvem forsikringen gjelder for - Identifikasjon

§ 9. Hvem forsikringen gjelder for

Er det ikke angitt hvilke personers interesse forsikringen omfatter, gjelder den til fordel for forsikringstakeren og dem som fra **forsikringstaker** har fått overdratt eiendomsrett til eller sikkerhetsrett i varene, såfremt sikkerhetsretten er stiftet gjennom overdragelse av transportdokument for varene. Er forsikringen tegnet av selgeren uten at det fremgår av salgsavtalen med tilhørende leveringsvilkår eller av særskilt avtale at kjøperens eller andre senere eieres interesse i varene skal være omfattet av forsikringen, dekker forsikringen ikke disses interesse i varene.

Hvis forsikringstakeren ikke har eller får noen formuesinteresse i varene, ansees forsikringen, hvor ikke annet følger av forholdene, som tegnet til fordel for selgeren og dem som utleder sin rett til varene fra **selger**.

Er sikrede både avsender og mottaker av varene, kan **sikrede** ved et forsikringstilfelle velge å **enten** påberope seg reglene om dekning av selgerens interesse eller reglene om dekning av kjøperens interesse. Velger **sikrede** det siste, kan **sikrede** likevel ikke kreve dekket tap som nevnt i § 29 annet ledd pkt. e.

Utover det som er bestemt i første ledd, gjelder forsikringen ikke til fordel for innehaveren av panterrett eller annen tinglyst sikkerhetsrett som angitt i FAL § 7-I tredje ledd.

§ 10. Identifikasjon

Forsikringsforetaket kan overfor sikrede påberope seg at retten til erstatning for varene er gått helt eller delvis tapt som følge av handling eller unnløstelse fra:

- a) Ledende personell hos en av de sikrede med ansvar for transporten av varene.
- b) Forsikringstakeren eller tidligere eier av varene. Det er intet vilkår at vedkommende var eier da forsømmelsen fant sted, såfremt varene berodde hos **eier** eller hos noen som hadde dem på **eiers** vegne.

Ved brudd på sikkerhetsforskriftene i §§ 22, 23 eller 24, eller på en sikkerhetsforskrift som er gitt av **forsikringsforetaket** i medhold av § 21 og inntatt i forsikringsbeviset, kan **foretaket** også påberope seg handling eller unnløstelse fra andre personer som er engasjert for å forestå organiseringen av transporten.

§ 11. Forsikringsforetakets innsigelser overfor godtroende erverver av forsikringsdokumentet

Har sikrede fått det utstedte forsikringsdokumentet i hende, kan **foretaket** ikke gjøre gjeldende at:

1. Forsikringsavtalen senere er endret eller oppsagt.
2. Dekningen er bortfalt som følge av manglende premiebetaling.
3. Retten til erstatning helt eller delvis er gått tapt som følge av handling eller unnløstelse fra tidligere eiers side. Dette gjelder dog ikke hvor forsikringstakeren har forsømt sin opplysningsplikt, jfr. § 12.
4. Det kan motregne krav på premie eller andre krav mot forsikringstakeren i erstatningen.
5. Det tidligere har utbetalt erstatningen.

Foretaket kan likevel gjøre sine innsigelser gjeldende såfremt sikrede, da **sikrede** fikk forsikringsdokumentet i hende, kjente eller burde ha kjent til det forhold som ligger til grunn for innsigelsen.

Kapittel 4. Plikten til å gi opplysninger

§ 12. Forsikringstakerens opplysningsplikt

I forbindelse med inngåelsen eller eventuell fornyelse av forsikringsavtalen kan **foretaket** be om opplysninger om forhold som kan ha betydning for dets vurdering av risikoen. Forsikringstakeren skal gi riktige og fullstendige svar på **forsikringsforetakets** spørsmål. Forsikringstakeren skal også av eget tiltak gi **foretaket** opplysninger om særlige forhold som **forsikringstaker** må forstå er av vesentlig betydning for **foretakets** vurdering av risikoen.

Blir forsikringstakeren på noe tidspunkt klar over at **det** har gitt uriktige eller ufullstendige opplysninger om risikoen, skal **forsikringstaker** uten ugrunnet opphold melde fra til **foretaket** om dette.

Cefor

§ 13. Tredjepersons opplysningsplikt

Omfatter forsikringen en **tredjepersons** interesse, og vet **tredjeperson** at forsikringen er eller vil bli tegnet, har **tredjeperson** samme opplysningsplikt som forsikringstakeren, jfr. § 12.

Ved **tredjepersons** brudd på opplysningsplikten etter første ledd, gjelder FAL § 4-2 tilsvarende.

Kapittel 5. Forsikringstiden

§ 14. Forsikringstidens begynnelse

Er selgeren forsikringstaker, begynner **forsikringsforetakets** ansvar å løpe når varene settes i bevegelse for direkte ombordbringelse i det transportmiddel som fører dem fra det lager eller sted som er utgangspunkt for den forsikrede transport.

Er kjøperen forsikringstaker, eller er det uttrykkelig angitt at forsikringen bare omfatter kjøperens interesse, begynner **forsikringsforetakets** ansvar å løpe når risikoen går over på kjøperen i henhold til salgsavtalen, eller når en forsikring tegnet av selgeren i henhold til salgsavtalen opphører.

Omfatter forsikringen bare kjøpers interesse, erstatter **forsikringsforetaket** også kjøperens tap ved at et transportdokument **kjøper** har innløst i god tro ikke inneholder opplysning om manko eller skade som varene har lidt etter det tidspunkt som er nevnt i første ledd.

§ 15. Forsikringstidens opphør

Forsikringsforetakets ansvar opphører ved det av de nedenfor nevnte tidspunkter som først inntreffer:

1. Når varene er trygt avlesset fra det transportmiddel som brakte dem til mottakerens lager på det oppgitte bestemmelsessted.
2. Hvis varene ikke skal inntas på mottakerens lager på det oppgitte bestemmelsessted, når varene blir utlevert til mottaker eller disponeres av **mottaker** på annen måte.
3. Når transportøren med hjemmel i fraktavtalen har solgt varene for sikredes regning og risikoen har gått over på kjøperen.
4. Kl. **23:59:59** lokal tid den 30. dag etter den dag da lossing av varene ble avsluttet på det oppgitte bestemmelsessted.
5. Kl. **23:59:59** lokal tid den 60. dag etter lossingen av varene fra det **fartøy** som brakte dem til avtalt lossehavn.

§ 16. Midlertidig opphør av forsikringen

Forsikringen trer ut av kraft når varene blir oppholdt på ett sted i mer enn 15 dager på grunn av sikredes forhold. Forsikringen gjeninntreer fra det øyeblikk det settes i verk fysiske tiltak for å igangsette eller gjenoppta transporten.

Blir varene oppholdt underveis i mer enn tre måneder på ett enkelt sted, trer forsikringen ut av kraft i den overskytende oppholdstid, med mindre oppholdet skyldes:

1. Erstatningsmessig skade, tyveri eller sjørøveri.
2. Skade på andre varer som føres med transportmidlet.
3. At et transportmiddel som varene er innlastet i har vært utsatt for havari, er forsvunnet eller forlatt.
4. At havner eller transportveier er blitt ødelagt eller sperret.

Kapittel 6. Unntatte farer - Samvirke mellom flere farer

§ 17. Dekkslast

Er varene forsikret som dekkslast og ført på dekk, svarer **forsikringsforetaket** ikke for:

1. Tap som følge av nedbør eller overvann.
2. Tap som skyldes smuss eller gnister som ikke forårsaker brann.
3. Tap som følge av at last forskyver seg under gange, med mindre tapet skyldes at de forsikrede varer går overbord.
4. Tap som følge av sammenblanding med eller utlekking fra den øvrige last.

Tap som nevnt i første ledd erstattes likevel hvis det skyldes brann eller eksplosjon, eller at **fartøyet** har støtt mot fast eller flytende gjenstand.

Blir varer som er forsikret som romslast ført på dekk, og forsikringstakeren kjente eller burde kjenne til dette, gjelder første og annet ledd tilsvarende.

Er varer transportert i lukket container, ansees de som romslast uten hensyn til om vedkommende container føres på dekk eller ikke.

§ 18. Unntatte farer

Forsikringen omfatter ikke tap som skyldes:

1. Varenes egenskaper eller deres tilstand ved forsikringstidens begynnelse.
2. Normalt svinn.
3. Protestaksjoner, opptøyer, streik, lockout, sabotasje, terrorhandlinger o.l., med mindre det foreligger særlig avtale om dekning.
4. At varene er bestemt for et ulovlig formål, er fremstilt gjennom ulovlig virksomhet eller ved ulovlige metoder. Ulovligheten bedømmes etter de regler som ved forsikringstidens begynnelse gjaldt i eksportlandet, importlandet eller et annet land som sikrede måtte regne med at varene skulle passere.
5. Forsinkelse, med mindre det dreier seg om videreutvikling av erstatningsmessig skade under videretransport, eller det foreligger særlig avtale om dekning.
6. Krig eller krigslignende forhold, med mindre det foreligger særlig avtale om dekning.
7. Inngrep mot varene som foretas av statsmakt.

Cefor

8. Oppbringelse, konfiskasjon, rekvisisjon og andre lignende inngrep mot transportmidlet, iverksatt av statsmakt.
9. Hindring av transportvirksomheten, iverksatt av statsmakt.
10. Frigjøring av atomenergi.
11. Kjemiske, biologiske, biokjemiske eller elektromagnetiske våpen.
12. **Cyber risiko.**
13. **Smittsom sykdom.**

§ 19. Kondens og andre temperaturinnvirkninger

Forsikringsforetaket svarer ikke for tap som følge av kondens eller temperaturinnvirkninger, med mindre tapet skyldes:

1. at transportmidlet eller lasten har vært utsatt for havari etter at varene er innlastet i transportmidlet,
2. at varene er sendt med et transportmiddel eller i en container som var uegnet for transporten, jfr. likevel § 22,
3. utilstrekkelige eller sviktende beskyttelsesforanstaltninger fra transportørens side,
4. brann, lynnedslag eller eksplosjon.

Er varene fraktet eller skulle de ha vært fraktet i termoregulert transportmiddel eller container, svarer **forsikringsforetaket** likevel bare for tap som følge av kondens eller temperaturinnvirkninger, såfremt tapet skyldes:

1. at transportmidlet har vært utsatt for havari som nevnt i § 4 nr. 1 - 3 etter at varene er innlastet i transportmidlet eller container,
2. brann, lynnedslag eller eksplosjon,
3. at termomaskineriet har vært utsatt for havari etter at varene er innlastet i transportmidlet eller container, og som følge av dette har vært ute av drift sammenhengende i minst 6 timer.

§ 20. Samvirke mellom flere farer

Hvis tapet er forårsaket ved et samvirke mellom flere forskjellige farer, og en eller flere av disse farer ikke omfattes av forsikringen, fordeles tapet forholdsmessig over de enkelte farer etter den innflytelse hver av dem må antas å ha øvet på dets inntreden og omfang. **Forsikringsforetaket** svarer kun for den del av tapet som blir henført til de farer forsikringen omfatter.

Har en fare som nevnt i § 18 nr. 10 eller 11 medvirket til tapet, skal likevel hele tapet ansees forårsaket av en slik fare.

Kapittel 7. Sikkerhetsforskrifter

§ 21. Almennelige regler

For forsikringen gjelder de sikkerhetsforskrifter som er angitt i §§ 22 til 24 og de forskrifter som ellers er gitt av **forsikringsforetaket**, og som fremgår av forsikringsbeviset. Ved internasjonale transporter er dessuten alle forskrifter og påbud om forholdsregler for å

Cefor

forebygge tap, gitt av offentlig myndighet, å anse som sikkerhetsforskrifter, idet FAL § 1-2 litra (e) er fraveket, jfr. lovens § 1-3 annet ledd litra (e).

Overtres en sikkerhetsforskrift, svarer **forsikringsforetaket** bare i den utstrekning det godtgjøres at tapet ikke er en følge av overtredelsen eller at overtredelsen ikke kan tilregnes sikredes **uaktsomhet**.

§ 22. Uegnet transportmiddel

Sikrede skal sørge for at varene sendes med et transportmiddel eller i en container som er egnet for transporten.

§ 23. Merking og innpakning av varer

Hvert enkelt kollo av varene skal tydelig angi følgende:

1. Avsenders og mottakers navn og adresse.
2. Hvilken side som er "opp" eller "ned" på kolloet.
3. Varenes farlighetsgrad, angitt med internasjonale symboler.
4. Tyngdepunktangivelser.
5. Løfteanvisninger.

Dersom varenes beskaffenhet krever det, skal hvert enkelt kollo også inneholde særskilte anvisninger om behandling av varene, f.eks. at de skal behandles spesielt varsomt, eller at de ikke skal utsettes for bestemte typer påvirkning, som fuktighet, varme, slag, støt o.l.

Merking skal skje på norsk. Ved internasjonale transporter skal varene i tillegg være merket på engelsk.

Varene skal være innpakket, emballert og sikret slik at de kan tåle normale og påregnelige transportpåkjenninger.

§ 24. Varer som fraktes i termoregulert transportmiddel

For varer som fraktes i termoregulert transportmiddel gjelder i tillegg til § 23 følgende sikkerhetsforskrift:

1. Det termoregulerte transportmidlet må før varene lastes inn, ha oppnådd transporttemperaturen, og avsenderen må så vidt mulig pålegge transportøren å kontrollere temperaturen hver tredje time under transporten.
2. Varenes innlastingsstemperatur skal være i overensstemmelse med transporttemperaturen, og innlastings- og transporttemperaturen skal angis i fraktbrevet.
3. Før transporten påbegynnes, skal avsender om mulig påse at lasterommet eller containeren ikke har huller eller er utett, at lasterommet eller containeren er rengjort og luktfri, og at dører og pakninger er tette.
4. Varen skal stues så kompakt at utglidninger forhindres, men likevel slik at luftsirkulasjonen, særlig under taket, ned langs dørene og retur langs gulvet, ikke blir blokkert.

Kapittel 8. Redningstiltak, avbrytelse og fullførelse av transporten

§ 25. Sikredes plikt til å begrense tap

Er det overhengende fare for at et forsikringstilfelle vil inntreffe, eller er det intruffet, skal sikrede gjøre det som med rimelighet kan ventes av **det** for å avverge eller begrense tapet. Gir **forsikringsforetaket** bestemte forskrifter, skal **sikrede** følge dem, med mindre **sikrede** må forstå at de er utferdiget på grunnlag av uriktige eller mangelfulle opplysninger om den faktiske situasjon.

Er forsikringstilfellet intruffet, skal sikrede uten ugrunnet opphold melde fra til **forsikringsforetaket**. **Sikrede** skal holde **foretaket** underrettet om den videre utvikling, og varsle **om sjøforklaring og besiktelser** hvor det kan være av betydning for det å være representert.

Blir transporten oppholdt, skal sikrede uten ugrunnet opphold varsle **foretaket** og gjøre hva **sikrede** kan for å få transporten i gang igjen.

§ 26. Forsikringsforetakets ansvar ved sikredes unnlattelse

Har sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt unnlatt å oppfylle sine plikter etter § 25, svarer ikke **foretaket** for større tap enn det må antas at **foretaket** ville ha hatt å dekke, dersom plikten var blitt oppfylt.

§ 27. Oppgivelse av transporten etter krav fra forsikringsforetaket

Foretaket kan kreve at transporten til det fastsatte bestemmelsessted skal oppgis dersom videretransporten:

1. Ikke kan skje uten ekstraordinær risiko for erstatningsmessig tap av varene eller betydelig skade på dem.
2. Vil medføre urimelige meromkostninger for **foretaket**.
3. Ikke kan ventes fullført etter å ha blitt forsinket i minst 30 dager.

§ 28. Fullførelse av transporten etter krav fra forsikringsforetaket

Foretaket kan kreve at transporten til det fastsatte bestemmelsessted skal fullføres, med mindre det på grunn av erstatningsmessig skade som varene har lidt eller må fryktes å ville lide under videretransporten, ville være uforsvarlig å sende dem til bestemmelsesstedet.

Kapittel 9. Forsikringsverdien

§ 29. Forsikringsverdien

Når ikke annet er avtalt, skal forsikringsverdien ansees å være varenes markedspris på innlastingsstedet ved forsikringens begynnelse. Er varene solgt, legges fakturabeløpet til grunn ved **fastsettelsen** av deres markedspris.

Cefor

Kommer erstatningen av varene kjøperen til gode, omfatter forsikringsverdien eventuelt i tillegg:

- a) **kjøpers** omkostninger i forbindelse med avsendelsen,
- b) toll og andre ordinære omkostninger ved transporten,
- c) forsikringspremie som **kjøper** skal betale,
- d) frakt som **kjøper** har betalt eller vil måtte betale,
- e) **kjøpers** forventede fortjeneste. Er intet annet avtalt, er forsikringsverdien av slik forventet fortjeneste 10% av varenes forsikringsverdi for øvrig.

§ 30. Underforsikring

Er forsikringssummen mindre enn forsikringsverdien, skal **foretaket** bare erstatte en så stor del av tapet som svarer til forholdet mellom forsikringssummen og forsikringsverdien.

§ 31. Overforsikring

Er forsikringssummen større enn forsikringsverdien, skal **foretaket** bare erstatte tapet inntil forsikringsverdien.

Kapittel 10. Forsikringsforetakets erstatningsansvar

§ 32. Hovedregel

Foretaket svarer inntil forsikringssummen for tap som er forårsaket ved et enkelt forsikringstilfelle.

§ 33. Ansvar utover forsikringssummen

Selv om forsikringssummen overskrides, erstatter **foretaket**:

1. Tap som nevnt i §§ 39 til 43.
2. Renter av erstatningen etter § 49.

§ 34. Foretakets adgang til å fri seg fra videre ansvar ved å utbetale forsikringssummen

Er et forsikringstilfelle inntrådt, kan **foretaket** fri seg fra ansvar for tap som nevnt i §§ 39 til 44 ved å gi sikrede melding om at det vil utbetale forsikringssummen, eller den del av forsikringssummen som angår de varer som er rammet av forsikringstilfellet. **Foretaket** har i dette tilfellet ingen rett til å overta varene etter § 52.

Tap som nevnt erstattes likevel utover forsikringssummen, såfremt det skyldes foranstaltninger satt i verk før sikrede fikk melding om **foretakets** beslutning.

§ 35. Totaltap

Totaltap foreligger når:

1. Hele varepartiet er gått til grunne.
2. Hele varepartiet er unndratt sikrede uten at det er mulighet for at **sikrede** vil få det igjen.

Cefor

3. Transporten til det fastsatte bestemmelsessted er oppgitt overensstemmende med § 27 eller § 28.
4. Hele varepartiet er så sterkt beskadiget at minst 90% av verdien må ansees tapt.

Ved totaltap erstatter **foretaket** forsikringssummen for det forsikrede vareparti, dog ikke utover dets forsikringsverdi. I erstatningen gjøres det ikke fradrag for eventuelle skader pådratt i forsikringstiden, hva enten disse omfattes av forsikringen eller ikke.

§ 36. Manko

Manko foreligger når en del av det forsikrede vareparti er gått tapt som angitt i § 35 første ledd.

Ved manko erstatter **foretaket** en så stor del av forsikringssummen for hele varepartiet som tilsvarer de varer som er gått tapt. § 35 annet ledd får tilsvarende anvendelse.

§ 37. Skade

Er forsikrede varer blitt skadet, kan **forsikringsforetaket** kreve at skaden blir utbedret mot å erstatte omkostningene ved utbedringen etter hvert som de påløper. Utbedring kan ikke kreves dersom den fører til urimelig tap eller ulempe for sikrede.

Hvis **forsikringsforetaket** ikke krever eller kan kreve at skaden blir utbedret eller hvis utbedringen ikke er fullstendig, erstatter **foretaket** så mange prosent av forsikringsverdien av de skadede varer som svarer til den endelige reduksjon av deres verdi (skadeprosenten).

Er skadeprosenten for varer bestemt for videresalg fastsatt til 50 eller høyere ved besiktelse etter § 47, kan **forsikringsforetaket** forlange at de skal selges og bestemme salgsmåten. Erstatningen skal i slike tilfelle settes til differansen mellom forsikringsverdien, eventuelt forsikringssummen dersom denne er lavere, og den pris som ble oppnådd ved salget. Salget må begjæres uten ugrunnet opphold etter at det foreligger endelig besiktelsesrapport. Er varene lett bedervelige, kan **foretaket** begjære salg uten å avvente endelig besiktelsesrapport og selv om skadeprosenten ikke overstiger 50. **Foretakets** rett til å begjære salg etter dette ledd er undergitt de samme begrensninger som realisasjonsretten etter § 52.

Går de skadede varer totalt tapt før utløpet av forsikringstiden, kan sikrede ikke kreve erstatning dersom:

1. et **forsikringsforetak** utbetaler erstatning for totaltap uten fradrag for delskaden, eller
2. totaltapet ikke erstattes under noen forsikring.

§ 38. Skade på eller tap av en del av et hele

Ved skade på eller tap av en del av en gjenstand som består av flere deler, erstatter **forsikringsforetaket** bare omkostningene ved å reparere eller fornye den del som er skadet eller gått tapt. Dette gjelder selv om det er av vesentlig betydning at gjenstanden er komplett.

§ 39. Redningsomkostninger

Forsikringsforetaket erstatter sikredes redningsomkostninger i samsvar med FAL § 6-4, med mindre reglene i § 40 kommer til anvendelse. Ved internasjonal transport, herunder transport til og fra norsk kontinentalsokkel, erstatter **foretaket** ikke sikredes ansvar for tap påført **tredjeperson**.

§ 40. Fellehavari

Foretaket svarer for fellehavaribidrag som er utlignet på den forsikrede interesse hvis fellehavarihandlingen er foretatt av hensyn til de farer som forsikringer omfatter eller følger av § 6 fjerde ledd. Bidraget erstattes på grunnlag av dispasje, lovlig oppgjort etter gjeldende rettsregler eller vilkår som må ansees sedvanlige i vedkommende fart.

§ 41. Omkostninger ved sikkerhetsstillelse

Hvis sikrede i anledning av et forsikringstilfelle har måttet stille sikkerhet, kan **sikrede** kreve rimelige utgifter i forbindelse med dette erstattet av **forsikringsforetaket**.

§ 42. Saksomkostninger

Når et ansvar som omfattes av forsikringen gjøres gjeldende mot sikrede, og når sikrede gjør gjeldende dekningskrav mot **tredjeperson** i anledning av tap som omfattes av forsikringen, svarer **forsikringsforetaket** for de omkostninger som påløper, såfremt de tiltak som er truffet er godkjent av **foretaket** eller må ansees forsvarlige.

§ 43. Omkostninger i forbindelse med erstatningsoppgjøret

Er **forsikringsforetaket** ansvarlig for tapet, skal det også erstatte rimelige omkostninger ved fastsettelsen av tapet og beregningen av erstatningen. **Foretaket** betaler alltid utgiftene til sin egen **besiktelsesperson**.

§ 44. Omkostninger ved tiltak som angår flere interesser

Er det påløpt omkostninger som nevnt i §§ 39 til 43 ved tiltak som angår flere interesser, svarer **forsikringsforetaket** bare for den del av omkostningene som ved en forholdsmessig fordeling faller på den forsikrede interesse.

Kapittel II. Erstatningsoppgjøret

§ 45. Sikredes opplysningsplikt

Ved erstatningsoppgjøret skal sikrede gi **forsikringsforetaket** de opplysninger og dokumenter som er tilgjengelige for **sikrede**, og som **foretaket** trenger for å beregne sitt ansvar og utbetale erstatningen.

Sikrede skal også søke å medvirke til at opplysninger og dokumenter som beror hos **en tredjeperson**, og som **foretaket** trenger for å beregne sitt ansvar, utleveres til **foretaket**.

Cefor

§ 46. Svik

Gir sikrede ved skadeoppgjøret bevisst uriktige eller ufullstendige opplysninger som **sikrede** vet eller må forstå kan føre til at **sikrede** får utbetalt en erstatning **sikrede** ikke har krav på, mister **sikrede** ethvert erstatningskrav mot **foretaket** etter denne og andre forsikringsavtaler i anledning samme hendelse, sml. FAL § 8-1 **fjerde** ledd.

§ 47. Besiktelse av skade

Krever sikrede erstatning for skade eller for totaltap overensstemmende med § 35 første ledd nr. 4, skal varene, hvis det begjæres av **forsikringsforetaket** eller sikrede, besiktes av en representant for sikrede og en representant for **foretaket** i fellesskap.

Før besiktelsen skal varepartiet så vidt mulig oppdeles i grupper etter arten og omfanget av skadene. Representantene skal så vidt mulig uttale seg om den sannsynlige årsak til de enkelte skader, tidspunktet for deres inntreden, og angi hvordan skaden bør utbedres eller i hvilken grad skaden reduserer varens verdi (skadeprosenten).

Er det uenighet mellom sikredes og **foretakets** representanter om skadens omfang og årsak, kan partene bli enige om å tilkalle en **uavhengig tredjepart**. I så fall utnevnes **uavhengig tredjepart** av partenes representanter i fellesskap. **Uavhengig tredjepart** skal avgi en begrunnet uttalelse om de spørsmål som partenes representanter er enige om å forelegge til **uavhengig tredjepart**.

§ 48. Valutakurser

Har sikrede hatt utlegg i annen valuta enn den som forsikringssummen er fastsatt i, skal omregningen skje etter kursen på utleggsdagen. Hvis utlegget forfaller til bestemt tid, og sikrede uten rimelig grunn lar være å betale ved forfall, kan **sikrede** ikke kreve erstatning etter en høyere kurs enn forfallsdagens. Har sikrede etter samråd med **forsikringsforetaket** foretatt dekningskjøp, legges dekningskursen til grunn.

Skal selskapet erstatte omkostninger som ikke er betalt når oppgjøret finner sted, skjer omregningen etter kursen på den dag erstatningsberegningen avgis.

§ 49. Renter av erstatningen

Sikrede har krav på renter av erstatningen når det er gått to måneder etter at melding om forsikringstilfellet ble sendt til **forsikringsforetaket**. Skal **foretaket** erstatte sikredes utlegg, inntreer renteplikten tidligst to måneder etter at utlegget er gjort.

Forsømmer sikrede å gi opplysninger eller utlevere dokumenter som nevnt i § 45, har **sikrede** ikke krav på renter for den tid som går tapt ved dette. Det samme gjelder hvis sikrede urettmessig avviser fullt eller delvis oppgjør.

For renten gjelder ellers lov av 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. §§ 2 annet ledd og 3.

Cefor

Dersom forsikringssum er avtalt i annen valuta enn norske kroner (NOK), er det valutakursen på konstateringstidspunktet for skaden eller tapet som danner grunnlaget for utbetaling.

§ 50. Forsikringsdokumentet som legitimasjonsdokument

Har **forsikringsforetaket** i god tro utbetalt erstatning eller foretatt andre disposisjoner over forsikringsforholdet etter å ha fått forevist forsikringsdokumentet og gitt dette påtegning om disposisjonen, kan det ikke senere gjøres gjeldende at den som foreviste forsikringsdokumentet manglet rett til å råde over forsikringsforholdet.

§ 51. Foretakets rett til å forlange forsikringsdokumentet tilbakelevert eller forevist ved utbetaling av erstatning

Foretaket kan forlange å få tilbakelevert forsikringsdokumentet før det utbetaler erstatning. Ved utbetaling av forskudd på erstatning kan **foretaket** forlange forsikringsdokumentet forevist til påtegning.

§ 52. Forsikringsforetakets adgang til å overta varene ved utbetaling av erstatning

Ved betaling av erstatning for totaltap eller manko trer **foretaket** inn i sikredes rett til de varer som er erstattet, med mindre det senest ved utbetalingen gir avkall på sin rett. § 30 får tilsvarende anvendelse.

Ved disponeringen av de varer som **foretaket** har overtatt retten til etter første ledd, plikter **foretaket** å ta tilbørlig hensyn til sikredes interesser.

Sikrede plikter å skaffe **forsikringsforetaket** alle dokumenter som er av betydning å ha som eier. Omkostninger som påløper i denne forbindelse, bæres av **foretaket**.

Kapittel 12. Dekningskrav mot tredjeperson (regress)

§ 53. Forsikringsforetakets rett til å tre inn i dekningskrav som sikrede har mot tredjeperson

Kan sikrede forlange at **tredjeperson** erstatter tapet, inntreer **foretaket** ved utbetalingen av erstatningen i sikredes rett mot **tredjeperson**. I forhold til speditør, transportør o.l. gjelder dette også hvor disse står som forsikringstakere.

Svarer **forsikringsforetaket** bare delvis for tapet, deles kravet forholdsmessig mellom **foretaket** og sikrede. Det samme gjelder hvis erstatning for det fulle tap ville bli betalt med et høyere beløp av **tredjeperson** enn av **foretaket**, men **tredjeperson** bare hefter for en andel av tapet eller hele tapsbeløpet ikke kan inndrives.

Hvis **forsikringsforetakets** krav utbringer et høyere nettobeløp enn det som er betalt til sikrede med tillegg av renter, tilfaller det overskytende sikrede.

Cefor

§ 54. Sikredes plikt til å bevare og sikre kravet

Sikrede plikter å foreta det nødvendige for å bevare og sikre kravet inntil **forsikringsforetaket** selv kan vareta sine interesser. Hvis det er påkrevet, skal sikrede benytte kyndig teknisk og juridisk bistand.

Unnlater sikrede forsettlig eller grovt uaktsomt å oppfylle sine plikter etter foregående ledd, blir **sikrede** ansvarlig for det tap **forsikringsforetaket** er påført ved forsømmelsen. Ved nasjonale transporter kommer likevel begrensningene i FAL § 4-10 til anvendelse.

Forsikringsforetakets ansvar nedsettes med det beløp det blir avskåret fra å innkreve som følge av at sikrede har fraskrevet seg retten til å kreve erstatning av **tredjeperson**, dersom fraskrivelsen ikke kan ansees sedvanlig.

§ 55. Sikredes plikt til å bistå *forsikringsforetaket* med opplysninger og dokumenter

Foretaket har rett til å gjøre seg kjent med alle dokumenter og andre bevisligheter, også før det har overtatt kravet. I tilfelle av prosess mellom sikrede og **tredjeperson** har **foretaket** rett til å la seg representere ved egen prosessfullmektig.

Kapittel 13. Oppsigelse

§ 56. Oppsigelse ved svik

Er opplysningsplikten etter § 12 svikaktig forsømt, kan **forsikringsforetaket** si opp denne og andre forsikringsavtaler det har med forsikringstakeren med øyeblikkelig virkning. Tilsvarende gjelder overfor sikrede, hvis opplysningsplikten etter § 13 er svikaktig forsømt.

Er det utvist svik etter § 46, kan **foretaket** si opp denne og andre forsikringsavtaler det har med sikrede med én ukes varsel.

§ 57. Oppsigelse ved uriktige opplysninger

Blir **forsikringsforetaket** kjent med at de opplysninger det har fått om risikoen er uriktige eller ufullstendige på noe vesentlig punkt, kan det si opp forsikringen med 14 dagers varsel.

§ 58. Oppsigelse som følge av sikredes handling eller unnløtelse

Foretaket kan si opp forsikringsavtalen med to måneders varsel dersom:

1. sikrede forsettlig har fremkalt eller forsøkt å fremkalle et forsikringstilfelle eller forårsaket et forsikringstilfelle ved grov uaktsomhet, eller
 2. en sikkerhetsforskrift er overtrådt av sikrede eller noen **sikrede** kan identifiseres med etter § 10,
- og oppsigelse er rimelig.

Ved internasjonale transporter er oppsigelsesfristen etter første ledd én uke.

Kapittel 14. Lovvalg og jurisdiksjon

§ 59. Lovvalg og jurisdiksjon

For forsikringen gjelder norsk rett, herunder lov om forsikringsavtaler (FAL) av **16. juni 1989 nr. 69**, med senere endringer, med mindre annet følger av forsikringsbeviset eller disse vilkår.

Tvist vedrørende forsikringsforholdet skal avgjøres av de ordinære domstoler i den rettskrets **forsikringsforetaket** har sitt hovedkontor.

Særvilkår

1. Tap på grunn av temperaturinnvirkninger (termoklausul)

Forsikringen omfatter også tap på grunn av temperaturinnvirkninger eller kondens som skyldes at:

- a) transportmiddel eller last har vært utsatt for havari etter at varen er innlastet,
- b) transportmidlets eller containerens termomaskineri har vært helt eller delvis ute av drift eller feilaktig innstilt, dog ikke som følge av protestaksjoner, opptøyer, streik, lockout, sabotasje o.l., jfr. § 18,
- c) varen er losset i nødhavn.

Som sikkerhetsforskrift gjelder Vilrårenes § 24: "Varer som fraktes i termoregulert transportmiddel."

2. Totaltap som følge av forsinkelse (uten at varene er fysisk tapt eller skadet)

Sikrede har krav på erstatning for totaltap etter Vilrårenes §§ 35 og 36 når en **nasjonal eller** en internasjonal transport er blitt forsinket med minst **180** dager som følge av tyveri, sjørøveri, skade på andre varer som føres med transportmidlet, at det transportmiddel som varene er innlastet i har vært utsatt for havari, er forsvunnet eller forlatt, eller at havner eller transportveier er blitt ødelagt eller sperret, dog ikke som følge av **felleshavari (§40)**, protestaksjoner, opptøyer, streik o.l., jfr. Vilrårenes § 18.

3. Tilleggsforsikring ved prisstigning o.l. (Åpen forsikringsverdi)

Forsikringen omfatter den merverdi utover vanlig forsikringsverdi som varene på grunn av inntrådt prisstigning eller av andre grunner har fått for sikrede når de kommer frem til bestemmelsesstedet.

Når tilleggsverdien oppgis skal forsikringstakeren samtidig gi selskapet opplysning om de forsikringer som tidligere er tegnet på varene.

4. Ekstraordinære losseomkostninger m.v. etter skade

Forsikringen omfatter sikredes ekstraordinære omkostninger ved lossing og annen håndtering av varer som er påført erstatningsmessig tap eller skade, eller ved skade på emballasje eller annen forpakning som har til hensikt å enhetsberede varene for transport og håndtering. Dog erstatter ikke selskapet omkostninger som sikrede kan kreve erstattet i felleshavari. Selskapets ansvar etter denne bestemmelsen er i alle tilfeller begrenset til 20 % av forsikringssummen.

5. Utgifter ved vrakfjerning

Selv om forsikringssummen overskrides, erstatter **forsikringsforetaket** også sikredes rimelige utgifter til å bortskaffe restene av de forsikrede varer i tilfelle av erstatningsmessig totaltap eller manko, begrenset til 20 % av forsikringsverdi av varene i den angjeldende transport.

6. Streik, sabotasje, terrorhandlinger m.v.

Forsikringen omfatter tap av eller skade på varene når tapet er voldt av personer som deltar i protestaksjoner, opptøyer, streik, lockout, sabotasje, terrorhandlinger o.l., **jfr. vilkårenes § 18 nr.3.**

Når tap eller skade har inntruffet eller det er overhengende fare for at det vil inntreffe, kan **forsikringsforetaket**, for ikke påbegynte transporter, kreve at transportruten endres og/eller at det byttes transportmiddel, eller at transporten til det oppgitte bestemmelsessted oppgis. Vilkårenes § 35 tredje ledd nr. 3 kommer ikke til anvendelse ved slike pålegg.

Tap som følge av forsinkelse erstattes ikke. Heller ikke erstattes omkostninger til lossing, lagring, vakthold og videreforsendelse med mindre de er pådratt for å avverge overhengende fare for erstatningsmessig tap etter første ledd.

Forsikringsforetaket har rett til premietillegg hvis ansvaret ikke er begynt å løpe senest syv dager etter forsikringens tegning.

For internasjonale transporter har **foretaket** rett til å si opp særvilkåret med syv dagers varsel. Ved transport til eller fra USA kan særvilkåret sies opp med 48 timers varsel. FAL § 3-3 er fraveket, jfr. lovens § 1-3.

7. Hel- eller delbefraktning av fartøy med alder 16 år eller mer

Forsikringen omfatter tap av eller skade på varer som fraktes ombord i hel- eller delbefraktet **fartøy** som er 16 år eller mer og som **forsikringsforetaket** skriftlig har godkjent forut for reisen. For slike transporter skal det enten avtales tilleggspremie eller fratrekkes forhøyet egenandel. Avtalt tilleggspremie og forhøyet egenandel skal fremgå av forsikringsbeviset.

Tillegg:

Avtalevilkår for deklarasjonsforsikringer og omsetningsforsikringer for transport av varer

§ 1. Forsikringsavtalens begynnelse og opphør

Forsikringen omfatter alle forsendelser som blir påbegynt etter at forsikringsavtalen er begynt å løpe. Når en forsendelse faller inn under forsikringen, varer **forsikringsforetakets** ansvar for den påbegynte forsendelse inntil forsikringstiden for denne er opphørt, jfr. Villkårenes § 15.

§ 2. Omfanget av forsikringen

Forsikringsavtalen omfatter forsendelser som faller inn under forsikringstakerens forretningsvirksomhet som angitt i forsikringsbeviset når han eier eller bærer risikoen for varene under transporten eller etter salgsavtalen er forpliktet til å tegne forsikring for den som bærer risikoen.

Forsendelser som faller inn under forsikringsavtalen kan ikke unndras **forsikringsforetaket** selv om varen også er forsikret annet sted.

Uten særskilt avtale omfatter forsikringsavtalen ikke:

- a. Transport frem til cif-havnen eller cip-stedet av varer som forsikringstakeren har kjøpt cif eller cip.
- b. Transport som i sin helhet er lokal.
- c. Lokale for- og ettertransporter hvor vedkommende hovedtransport ikke omfattes av avtalen.
- d. Uregistrerte postforsendelser eller andre forsendelser som finner sted uten at det er utstedt konnossement eller fraktbrev.
- e. Transport med hel- eller delbefraktede **fartøy** hvis **fartøyets** alder er 16 år eller mer. Med hel- eller delbefraktet **fartøy** menes ethvert sjøgående fartøy hvor selgeren eller kjøperen eller noen på disses vegne har inngått certeparti eller spesialavtale med bortfrakter om befraktning (leie) av hele eller deler av fartøyet. **Fartøyets** alder regnes fra utløpet av **fartøyets** opprinnelige leveringsmåned. Når opprinnelig leveringsmåned ikke kan dokumenteres, regnes alderen fra 1. januar i opprinnelig leveringsår.
- f. Transport med lekter eller slep av varen direkte på vann.

§ 3. Forsikringssertifikat

Forsikringsforetaket skal på forlangende utstede et forsikringssertifikat for hver enkelt forsendelse som omfattes av forsikringsavtalen. **Foretaket** er ikke forpliktet til å utlevere sertifikatet før forfalte premierterminer er betalt.

§ 4. Spesielt for deklarasjonsforsikringer

Forsikringstakerens plikt til å anmelde forsendelser:

Cefor

Forsikringstakeren skal gi **foretaket** oppgave over forsendelser som omfattes av forsikringsavtalen, med angivelse av varenes fulle forsikringsverdi og med opplysning om hvorvidt varer skal transporteres på dekk.

Forsikringsforetaket svarer ikke for uanmeldte forsendelser.

§ 5. Spesielt for omsetningsforsikringer - premie

Premien beregnes på grunnlag av den samlede antatte forsikringssum for de forsendelser som omfattes av forsikringsavtalen. Såfremt ikke annet er avtalt, beregnes forsikringssummen slik:

1. Inngående forsendelser:

Fakturabeløpet med tillegg av omkostninger, forsikringspremie, frakt i den utstrekning disse omkostningene ikke inngår i fakturabeløpet og 10% forventet fortjeneste.

2. Utgående forsendelser:

Fakturabeløpet med tillegg av 10 % forventet fortjeneste i de tilfeller hvor eventuell erstatning kommer kjøperen til gode (f.eks. ved salg cif eller cip).

Etter utløpet av hvert forsikringsår skal forsikringstakeren sende **forsikringsforetaket** en oppgave over forsikringssummen. Oppgaven skal være kontrollert og bevitnet av forsikringstakerens økonomiansvarlige. Premien justeres overensstemmende med denne oppgaven.

Eksempel på:

FORSIKRINGSBEVIS FOR ENKELTFORSENDELSER

Mellom og er det inngått følgende

FORSIKRINGSAVTALE FOR VARER UNDER TRANSPORT

1. Forsikringstaker :	2. Sikret :	
3. Forsikrede varer:	4. Transportmidler:	
5. Avsendelsesdato:	6. Varene sendes fra:	til:
7. Forsikringssum:	8. Premiesats:	

9. Vilkår for forsikringen:

For denne forsikringen gjelder vedlagte forsikringsvilkår.

10. Havariagent:

11. Påbegynnelse av transporten

Dersom transporten ikke er påbegynt senest etter det tidspunktet som er angitt i punkt 5, faller denne avtalen bort, og ny avtale må inngås.

Faller denne avtalen bort, er forsikringstakeren forpliktet til å betale **forsikringsforetaket** kr. til dekning av **foretakets** kostnader ved å etablere avtalen.

12. Premiebetaling

12.1. Premien skal betales senest på den forfallsdag angitt av **forsikringsforetaket** Betales ikke premien innen den dato som er angitt i betalingsvarselet, påløper forsinkelsesrente etter § 3 i lov av 17.12.1976 nr. 100 frem til betaling skjer. Må **foretaket** sende et nytt betalingsvarsel, kan **forsikringsforetaket** kreve dekket sine utgifter for dette samt alle andre kostnader ved inndrivelsen.

12.2. Dersom **foretaket** har sendt ut betalingsvarsel med betalingsfrist før risikoen trer i kraft (kontantklausul), er det en forutsetning for **forsikringsforetakets** ansvar etter denne avtalen at premien blir betalt innen den dato som er angitt i betalingsvarselet.

13. Forsikringsforetaket er uten ansvar dersom:

1. Varene som transporteres ikke overensstemmer med beskrivelsen i punkt 3.
2. Transportmidlene ikke overensstemmer med angivelsen i punkt 4.
3. Avsendelsesstedet og mottagelsesstedet for varene ikke overensstemmer med angivelsen i punkt 6.

14. Frist for å gi melding om forsikringstilfellet

Dersom et forsikringstilfelle inntreffer, mister sikrede retten til erstatning dersom kravet ikke er meldt til **forsikringsforetaket** innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet.

15. Sikkerhetsforskrifter

Bestemmelsene om sikkerhetsforskrifter er angitt i forsikringsvilkårenes kapittel 7. For øvrig gjelder som sikkerhetsforskrifter:

16. Nemndbehandling

Forsikringstakeren kan kreve at **forsikringsforetaket** fremmer eventuelle tvister om forsikringsforholdet for Forsikringsskadenemnda eller Avkortningsnemnda, dersom **foretaket** vil foreta avkortning i erstatningen.

Eksempel på:

FORSIKRINGSBEVIS FOR LØPENDE FORSIKRINGSAVTALE

Mellom (heretter «**forsikringsforetaket**») og (heretter "forsikringstakeren") er det inngått følgende:

LØPENDE FORSIKRINGSAVTALE FOR TRANSPORT AV VARER SOM:

(deklarasjonsforsikring eller omsetningsforsikring)

1. Forsikringstaker:	2. Sikret:
3. Avtalen trer i kraft:	4. Avtalen opphører:
5. Forsikrede varer:	6. Transportmidler:
7. Transportområde:	8. Premie:

9. Vilkår for forsikringen:

For denne forsikringen gjelder vedlagte avtalevilkår av (dato) og forsikringsvilkår av/nr:

10. Beløpsmessig begrensning av forsikringsforetakets ansvar

Den høyeste forsikringssum som **forsikringsforetaket** dekker på hver enkelt transport er:

- (a)NOK....
- (b) osv....

11. Premiebetaling ved opphør

Opphører denne avtalen i forsikringstiden, betales premie etter følgende prinsipper:

- (1) Deklarasjonsforsikringer: Det beregnes premie av alle påbegynte transporter mens avtalen var i kraft.
- (2) Omsetningsforsikringer: Som under (1).
- (3) Tidsforsikringer: Premieperioden deles opp i hele måneder, og premie beregnes av antallet påbegynte, hele måneder avtalen var i kraft.

I tillegg skal det betales kr. ... til dekning av **forsikringsforetakets** kostnader ved etablering og administrasjon av forsikringen.

12. Forsikringsforetaket er uten ansvar dersom:

- 1. Varene som transporteres ikke overensstemmer med beskrivelsen i punkt 5.
- 2. Transportmidlene ikke overensstemmer med angivelsen i punkt 6.
- 3. Transportområdet for varene ikke overensstemmer med angivelsen i punkt 7.

13. Frist for å gi melding om forsikringstilfellet

Dersom et forsikringstilfelle inntreffer, mister sikrede retten til erstatning, dersom kravet ikke er meldt til **forsikringsforetaket** innen ett år etter at sikrede fikk kunnskap om de forhold som begrunner kravet.

14. Sikkerhetsforskrifter

Bestemmelsene om sikkerhetsforskrifter er angitt i forsikringsvilkårenes kapittel 7.

For øvrig gjelder som sikkerhetsforskrifter:

15. Nemndbehandling

Forsikringstakeren kan kreve at **forsikringsforetaket** fremmer eventuelle tvister om forsikringsforholdet for Forsikringskadenemnda eller Avkortningsnemnda, dersom foretaket vil foreta avkortning i erstatningen.